

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fazekas Tamás ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve Egyesület (felperes címe.) felperesnek - a Kosik Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Kosik Kristóf) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. június 11. napján meghozott 31.P.21.996/2018/5. számú ítélete ellen az alperesek 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és arra kötelezi az I. rendű alperest, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított módon az alábbi közleményt tegye közzé helyreigazításként:

„Helyreigazítás:

A 2018. április 23-án megjelent »... bácsi szedi a sátorfáját« című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a pénzéből tartja fenn magát."

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperes részére 7.500 (hétezeröttszáz) forint + áfa perköltséget.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 5.000 (ötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 42.000 (negyvenkétezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

A további 42.000 (negyvenkétezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I. rendű alperes szerkesztésében megjelenő ...hu internetes hírportál vélemény oldalán 2018. április 23-án jelent meg ... írása „... bácsi szedi a sátorfáját" címmel.

Ebben örömdetesnek tartotta, hogy a választások után a ... által létrehozott alapítvány ...be teszi át székhelyét, és az lenne a kívánatos, ha szolidaritásból valamennyi ...-féle szervezet is így tenné.

Felvázolta, hogy az ... alapítása óta milyen tevékenységet végzett Magyarországon, ennek során milyen tevékenységekkel foglalkozó civil szervezeteket támogat. A ... munkásságát részletesebben elemezte, majd azt közölte, hogy „[a] függetlennek semmiképpen nem nevezhetőhu, a ..., az ... mind ... pénzéből tartja fenn magát és ha már a közösségek fejlesztését is szívükön viselik, érdemes megemlíteni, hogy mennyire áldásos ... Mozgalma, vagy az antifasisztáké, akiket szintén rendületlenül támogat anyagilag a tőzsdespekuláns."

A későbbiek során az ugyancsak a „...ista” ... mozgalom történetét vázolta fel, fejtette ki véleményét arról, illetve az Auróra házban tevékenykedő, egyéb civil szervezetek munkáját kritizálta.

A felperes 2018. március 10-én az I. rendű alpereshez helyreigazítási kérelmet juttatott el, melynek az alperes nem tett eleget, ezért a felperes a bíróságra 2018. május 31-én érkezett keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a korábbi kérelmével egyező helyreigazítás közzétételére, miszerint: „Helyreigazítás ahu-val kapcsolatos valótlan állítások miatt a „... bácsi szedi a sátorfáját” címmel 2018.04.23. napján ahu portálon megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy a ... nem független és ... pénzéből tartja fenn magát.” A II. rendű alperessel szemben perköltség igényt terjesztett elő.

Hivatkozott arra, hogy nincs függelmi viszonyban semmilyen támogatótól, 100%-ban olvasói finanszírozásból felépített és működtetett hírportál, ...tól sem közvetlenül, sem közvetetten nem részesül támogatásban. A ... (...) nincs kapcsolatban, vele megállapodást nem kötött a cikkei közlésére, az általa szervezett rendezvényeken nem vett részt, hozzá semmilyen módon nem kapcsolódik, mindössze egyetlen alkalommal tette közzé a ... egyik munkatársának írását más alapítványok, egyesületek, és magánszemélyek különböző tartalmú cikkei közlése mellett, ami függőségi viszonyt nem eredményez.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a cikkben írtak a valóságnak megfelelnek, mert a ...blogstar.hu oldalon 2018. március 13. napján közzétett „Megszereztük a ...-hálózat titkosított haditervét” című cikk tartalma a sérelmezett közlések valóságát igazolja. Ez az írás ismerteti a ...-hálózat részét képező ... (...) által szervezett szervezői találkozóról készült emlékeztető, memo 1. pontját, amiben az szerepel, hogy tervbe vették „a saját blog, gyűjtő oldal létrehozását, plusz a meglévő médiumok (... , ...) használatát, ahol minden saját tartalom és áttét mindenről.”

Ezen túlmenően abból a tényből, hogy a felperes közölte a ... munkatársának cikkét arra lehet következtetni, hogy felperes nem független, felperes maga is közvetve ... által támogatott.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott és kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül tegye közzé ahu internetes oldalon a 2018. április 23. napján „... bácsi szedi a sátorfáját” címmel megjelent cikkhez elérhetőséget biztosítva, annak linkjére utalva kommentár nélkül mindaddig, amíg az eredeti cikk elérhető, de legalább 45 napig az alábbi helyreigazító közleményt:

„Helyreigazítás:

A 2018.04.23-án megjelent „... bácsi szedi a sátorfáját” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a ... nem független és ... pénzéből tartja fenn magát.”

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.

Ismertette Magyarország Alaptörvénye IX. cikk 2. és 6. bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. tv. (Smtv.) 4. § (1) bekezdését, 10. § és 12. § (1) bekezdését. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) és

(2) bekezdését, 496. § (1) bekezdését, valamint a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának a sajtó-helyreigazítási eljárásokban alkalmazandó bírálati szempontjait tartalmazó 12. és 14. számú állásfoglalásai releváns rendelkezéseit.

Mindezek alapján azt állapította meg, hogy a perben az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a valóságnak megfelel a cikkben írt azon állítás, hogy a felperes nem független, és ... pénzéből tartja fenn magát. A ...blogstar.hu oldalon megjelent cikkben írtak azonban e közlések valóságnak alátámasztására, igazolására nem alkalmasak. Az a körülmény, hogy a ... által szervezett találkozóról készült emlékeztető azt rögzíti, hogy céljuk a saját blog, gyűjtőoldal létrehozása és a meglévő médiumok - köztük a felperesi oldal - használata, nem igazolja azt, hogy a felperes ... minden közlését közzé tette, a felperest „szócsőként” használta. A memó szövegéből pedig kitűnik, hogy egy célt, egy tervet rögzít, valaminek a tervbe vétele pedig nem jelenti egyben a terv megvalósulását is.

Abból a tényből, hogy a felperes megjelentette a ... alapítvány munkatársa cikkét más civil szervezetek cikkeihez hasonlóan nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a felperes a ...-val, vagy akár más szervezettel bármiféle függelmi viszonyban állna.

Azt az állítást, hogy a felperes „... pénzéből tartja fenn magát” az alperesek meg sem kísérelték bizonyítani, e közlésre vonatkozóan bizonyítási indítványt nem tettek, nem igazolták, hogy felperes ... vagy az alapítványai által támogatott lenne.

Mindezek alapján az I. rendű alperest kötelezte a helyreigazítás közzétételére, a II. rendű alperest a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés és 15. § (1) és (3) bekezdés alapján a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére. Figyelemmel arra, hogy a felperes jogi képviselője a Pp. 81. § (5) bekezdés szerinti okiratot nem terjesztette elő, javára perköltséget nem állapított meg.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés a) és c) pontjára, továbbá (4) bekezdésére alapították. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték.

Jogi érvelésükben azt adták elő, hogy a PK 12. számú állásfoglalás alapján a felperes által sérelmezett közlések nem tényállítások, hanem okszerű következtetések, vélemények, melyek esetén helyreigazításnak nincs helye. Megismételték e körben az elsőfokú eljárás során előadott hivatkozásukat a ...blog írása és a felperes által közzétett írás vonatkozásában. Álláspontjuk szerint a közlés vélemény jellegét erősíti az írás stílusa és, hogy a cikk a vélemény rovatban jelent meg. Kiemelték e körben a felperes függetlenségének megkérdőjelezésére vonatkozó közlést.

Álláspontjuk szerint az ítélet indokolása hiányos, a Pp. 346. § (5) bekezdésében írt követelménynek nem felel meg, mert abból nem következtethető, hogy az elsőfokú bíróság mi alapján jutott arra a következtetésre, hogy a sérelmezett közlés tényállítás. Az indokolást okszerűtlennek is tartották, mert a bíróság maga is egy következtetést azonosított ... írásának megjelentetésével kapcsolatosan.

A perköltséget 20.000 forint + áfa összegben jelölték meg, és csatolták az erre vonatkozó költségjegyzéküket.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból megfelelő következtetést levonva kötelezte az I. rendű alperest a kért helyreigazítás közzétételére. Hivatkozott arra, hogy a perben sérelmezett két közlés egymással sz...an összefügg. Kétség kívül tényállítás az, hogy a felperes kapott e ...tól anyagi támogatást hiszen ez objektíve bizonyítható. E körben az alperes még csak bizonyítási indítványt sem terjesztett elő. A cikk ezen túlmenően ezen anyagi támogatásból vezeti le azt, hogy a felperes nem független, így az esetleg lehetne vélemény, azonban semmiképpen sem lehet okszerű

megállapítás.

Az alperes által hivatkozott forrással összefüggésben előadta, hogy a felperes munkatársai nem vettek részt a megnevezett blog-ban említett találkozón, semmilyen megállapodást nem kötöttek. Nem perdöntő az, hogy a perbeli cikk az alperesi sajtótermék melyik rovatában jelent meg. Nem tulajdonított jelentőséget az írás stílusának sem, mert a sajtót valótlan tényállítás közzététele esetén a helyreigazítási kötelezettség terheli.

Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság ítéletében az indokolási kötelezettségének megfelelő mértékben eleget tett, figyelemmel arra is, hogy az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget, noha erre vonatkozóan a perfelvételi szakaszban megfelelő kioktatásban részesültek.

A fellebbezés részben megalapozott.

Az alperesi fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét abban a körben vizsgálta felül, hogy az elsőfokú bíróság eljárása mennyiben volt szabályszerű. A lefolytatott bizonyítás eredménye okszerű volt-e vagy szükséges-e a tényállás kiegészítése vagy módosítása, ennek megfelelően indokolt-e az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonása vagy a megállapított tények más minősítése [Pp. 369. § (1) bekezdés (3) bekezdés a) és c) pont].

Az alperesek fellebbezésükben az eljárás szabályszerűsége körében tényleges indokokat nem hoztak fel. E körben legfeljebb az indokbeli hiányosságokra történő hivatkozásuk értékelhető. A másodfokú bíróság azonban e körben a felperesi ellenkérelemben foglaltakkal értett egyet. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperesek milyen bizonyítékokra hivatkoztak állításaik bizonyítására, azokat a bíróság hogyan értékelte, miért nem fogadta el azokat. Az ítéletből - összhangban az elsőfokú bíróság által tett anyagi jogi pervezetéssel - egyértelműen megállapítható, hogy a felperes által sérelmezett mindkét közlést objektív módon igazolhatónak, bizonyíthatónak ítélte az elsőfokú bíróság, ezért tekintette azokat tényállításnak.

Ugyancsak nem alapos a fellebbezés a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjára történt hivatkozással sem, hiszen a tényállást az elsőfokú bíróság megfelelő mértékben felderítette, annak sem módosítása, sem kiegészítése nem szükséges.

Részben egyetértett azonban a másodfokú bíróság az alperesi fellebbezéssel abban, hogy a felperes által sérelmezett közlésnek a felperes függetlenségére vonatkozó része olyan vélemény, amely tekintetében helyreigazításnak nincs helye. E körben ugyanis nincs jelentősége annak, hogy a függetlenség hiányát az alperes milyen tényekre alapítja. Sajtó-helyreigazítás ugyanis kizárólag a közölt tények helyesbítését célozhatja, figyelemmel a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettekre. Az Alkotmánybíróság már a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában is azt rögzítette, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága általában mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, mégpedig függetlenül a közlés módjától és értékétől, erkölcsi minőségétől és többnyire valóságtartalmától is. Önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt, azaz a véleménynyilvánítás alkotmányos alapjoga nem korlátozódik csupán az értékítéletekre. Mindössze a véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál indokolt különbséget tenni értékítélet és tényközlés tekintetében.

A perbeli írásban a szerző a felperest nem tartotta függetlennek azért mert őt állítása szerint ... támogatja. Ezen közlésből a függetlenségre vonatkozó megállapítás valamely tényből levont következtetés, amely még akkor sem helyreigazítható, ha a megalapozására szolgáló tény valótlan. Másrészt a függetlenség kérdése értékmérő jellegű, objektív módon kevésbé igazolható anélkül,

hogy általánosan elfogadott szempontrendszer álljon rendelkezésére a megítéléséhez.

Az egyértelműen tényállításként értékelhető közlés tekintetében azonban az alperes fellebbezése alaptalan. Az elsőfokú bíróság e körben helyesen foglalt állást, kifejtett indokaival a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett, azokat nem ismétli meg. A fellebbezésben foglaltakra is tekintettel azt emeli ki, hogy a valóság bizonyítása körében egy impresszumában is anonimitásba burkolózó blog-on megjelenő információ minden egyéb adat hiányában nem értékelhető bizonyítékként. Ezen túlmenően az ott írtak csak a logika szabályaival ellentétben álló értelmezés alapján tekinthetők az alperes által állított tényt alátámasztó bizonyítéknak. Helytállóan rögzítette e körben azt az elsőfokú bíróság, hogy egy a felperessel kézzelfoghatóan bizonyítható függőségi viszonyban nem álló szervezet, a ... felperessel kapcsolatos terveiből nem lehet olyan következtetésre jutni, hogy az ezen szervezetet támogató személy anyagi támogatását a felperes is élvezné. Az alperesek által hivatkozott blog emellett azt is állítja a ...-val kapcsolatosan, hogy „[a]z itt látható fénykép alsó része igazi csemege a figyelmes olvasónak, hiszen biztos szövetségeseket akarnak keresni a »független« médiában, a ... nevű ...ista, marxista blogra saját médiájukként hivatkoznak.”

Ez az információ pedig egyértelmű különállást tételez fel a felperes és a ... között.

Mivel a felperes profiljába tartozik, hogy nem csak saját írásait, hanem az általuk fontosnak tartott ügyeket érintően más személyek által írt cikkek számára is publikációs lehetőséget nyújtanak, ... írásának megjelentetése nem tekinthető olyan bizonyítéknak, ami azt igazolná, hogy ... a ...-n keresztül támogatja anyagilag a felperest.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (3) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a helyreigazítás szövegéből a felperes függetlenségével összefüggő közlést mellőzte.

Az alperesek fellebbezése részben eredményre vezetett, ami kihatással volt az elsőfokú eljárásban felmerült perköltség viselésének arányára is. A másodfokú bíróság a felek pernyertességének arányát, mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban azonosnak ítélte ezért a másodfokú bíróság a Pp. 364. § alapján alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdése alapján határozott a perköltség viseléséről. A felperes azonban a Pp. 81. § (5) bekezdés alapján perköltség felszámítására nem volt jogosult, ezért köteles az alperes részére az elsőfokú eljárásban a költségjegyzékében feltüntetett összeg 1/2-ed részének, 7.500 forintnak a megfizetésére, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésére. Az alperesek a másodfokú eljárásban az elsőfokú eljárásban érvényesített perköltségnél nagyobb összeget tüntettek fel a költségjegyzékben, melynek indokát nem adták, ezért a másodfokú perköltség összegét a másodfokú bíróság az IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése szerint állapította meg, figyelemmel a 4/A. § (1) bekezdésére is. A másodfokú eljárásban ugyanis a kifejtett ügyvédi tevékenység, valamint a perbeli ügy nehézségi foka alapján a rendelet szerint meghatározott arányoktól eltérni nem volt indokolt.

A le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a Pp. 101. (1) bekezdése, a 102. § (1) és (6) bekezdése, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2018. október 10.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró